

SV

SV

SV



EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 28 oktober 2009
KOM(2009) 586 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA
KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN**

**om hur den digitala utdelningen kan omvandlas till sociala fördelar och ekonomisk
tillväxt**

{SEC(2009) 1436}
{SEC(2009) 1437}

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA
KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN**

**om hur den digitala utdelningen kan omvandlas till sociala fördelar och ekonomisk
tillväxt**

(Text av betydelse för EES)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Den digitala utdelningen – dags att agera på EU-nivå.....	3
2.	Steg mot ett gemensamt mål	4
3.	Snabba åtgärder för att utnyttja fördelarna.....	6
4.	Åtgärder som kräver strategiska beslut	8
5.	Framtidsutsikter: ytterligare förbättringar i utnyttjandet av den digitala utdelningen .	9
6.	Slutsats	11

1. DEN DIGITALA UTDELNINGEN – DAGS ATT AGERA PÅ EU-NIVÅ

Genom övergången från analog marksänd television till digitala sändningar inom EU kommer mycket värdefulla radiofrekvenser att frigöras tack vare de digitala sändningarnas högre effektivitet i överföringen. Detta brukar kallas den ”digitala utdelningen” och har stor potential för tillhandahållandet av en lång rad olika tjänster, eftersom radiosignalerna i detta frekvensområde når långt och utrustningen är lätt att använda inomhus. Övergången ger EU ett unikt tillfälle att tillgodose den ökande efterfrågan på radiospektrum, särskilt för att tillhandahålla trådlöst bredband till landsbygdsområden, och därmed överbrygga den digitala klyftan, och stimulera användningen av nya trådlösa tjänster, t.ex. nästa generations mobila bredband, samt stödja utvecklingen av marksändningar. Den digitala utdelningen kan därför på ett avsevärt sätt bidra till Lissabonsstrategins mål om ökad konkurrenskraft och ekonomisk tillväxt och till att tillgodose viktiga sociala, kulturella och ekonomiska behov för EU-medborgarna.

Den digitala utdelningens spektrum¹ kommer att bli tillgängligt inom EU inom en relativt kort tidsperiod, eftersom alla medlemsstater ska slutföra nedsläckningen av det analoga tv-nätet senast 2012.² Det är mycket viktigt att EU utnyttjar den här möjligheten och säkrar en lämplig samordning inom EU för att kunna dra maximal nytta av de sociala och ekonomiska fördelarna med det spektrum som frigörs. En tydlig färdplan för EU-medlemsstaterna bör också tas fram eftersom utvecklingen går olika snabbt beroende på skilda nationella förhållanden.

I det här meddelandet redogör kommissionen för en rad förslag om ett gemensamt tillvägagångssätt för den digitala utdelningen i EU så att EU kan göra snabba framsteg med de centrala utmaningarna samtidigt som vi förbereder oss på lämpligt sätt för de viktiga strategiska och mer långsiktiga frågor som måste beslutas gemensamt. Meddelandet bygger på kommissionens meddelande från 2007 om den digitala utdelningen,³ där behovet av ett gemensamt tillvägagångssätt lyfts fram, samt rådets slutsatser⁴ och Europaparlamentets resolution,⁵ som antogs till svar på detta första politiska initiativ på området.

Den ekonomiska krisen har tydligt visat att det är mycket viktigt att snabbt gå vidare med dessa förslag, och det är särskilt viktigt att frigöra tillräckligt med radiospektrum för trådlösa kommunikationer. Dessa tekniker och tjänster utgör för närvarande den mest dynamiska länken i den tekniska innovationskedjan, och är absolut avgörande för att åstadkomma ytterligare effektivitetsvinster och kostnadsbesparingar i den bredare ekonomin. De är följaktligen en mycket viktig faktor för den ekonomiska återhämtningen.

Kommissionen inser betydelsen av bredbandsinfrastruktur med höghastighetsanslutningar för många av de utvecklingsområden som är centrala för övergången till en kunskapsintensiv, koldioxidsnål digital ekonomi.⁶ Redan i den ekonomiska återhämtningsplanen,⁷ som har fått

¹ Det spektrum som kommer att frigöras finns i den del av UHF-bandet (470–862 MHz) där de flesta marksändningarna överförs.

² Fem medlemsstater har redan gått över till digitala sändningar: Tyskland, Finland, Luxemburg, Sverige och Nederländerna. Stora delar av två andra medlemsstater har också gjort det: Belgien och Österrike.

³ Maximal nytta av den digitala utdelningen i Europa: Ett gemensamt sätt att hantera det spektrum som frigörs i samband med övergången till digitala sändningar (KOM(2007) 700).

⁴ Rådets slutsatser av den 12 juni 2008.

⁵ Europaparlamentets resolution av den 24 september 2008 (2008/2099(INI)).

⁶ Se t.ex. kommissionens meddelande *Att överbrygga bredbandsklyftan* (KOM(2006) 129).

rådets stöd, fastställs målet att 100 procent bredbandstäckning ska uppnås mellan 2010 och 2013.⁸ Trådlösa tillämpningar spelar en nyckelroll i den här processen, särskilt genom att tillhandahålla trådlösa bredbandstjänster till landsbygdsområden där kabelinfrastruktur är opraktisk, samt stimulera användningen av mobilt bredband bland dessa kategorier av medborgare. I praktiken är det endast möjligt att mobilisera de nödvändiga spektrumresurserna genom ett snabbt tillträde till den digitala utdelningen, eftersom det är det bästa och största spektrum som verkligen kommer att bli tillgängligt inom EU inom överskådlig framtid.

Öppnandet av det digitala utdelningsspektrumet för andra tjänster ger i synnerhet operatörer av trådlösa bredbandsnät möjlighet att skaffa sig värdefullt radiospektrum. Detta skulle också möjliggöra mer effektiv konkurrens när det gäller utbudet av bredbandstjänster⁹.

De ökade spektrumresurserna kommer även att skapa nya innovationsmöjligheter. De mest uppenbara innovationsmöjligheterna finns i sändningarna, eftersom mycket spektrum frigörs för sändningsföretagen i och med den digitala utdelningen, vilket ger dem möjlighet att utveckla sina tjänster. Möjligheterna kommer att vara stora även inom tjänstesektorerna, där den digitala utdelningen kommer att medföra stora sociala fördelar, t.ex. inom hälsovården, e-lärande eller e-förvaltning och e-tillgänglighet, samt inom områden där små och medelstora företag kan dra fördel av förbättrat tillträde till ekonomin.

Enligt en färsk undersökning från kommissionen¹⁰ skulle en lämplig samordning på EU-nivå av det spektrum som frigörs i och med den digitala utdelningen i sin helhet och om detta nås före 2015, bidra till att öka dess potentiella ekonomiska inverkan med ytterligare 20-50 miljarder euro på 15 år, främst beroende på den rådande nivån för den framtida efterfrågan på tjänster som avancerade marksändningstjänster och trådlöst bredband.

De politiskt ansvariga är fullständigt medvetna om att det är mycket viktigt att verkligen ta vara på detta tillfälle inom ramen för den ekonomiska återhämtningen. EU-debatten om hur synergier kan skapas mellan medlemsstaterna och hur en tillräcklig samordning av spektrumet kan säkras har intensifierats under de senaste månaderna, och nu är det dags att agera tillsammans.

2. STEG MOT ETT GEMENSAMT MÅL

2.1. Förberedande politiska åtgärder på EU-nivå

Tidiga åtgärder

År 2005 förklarade kommissionen i sitt meddelande om ITU:s regionala radiokommunikationskonferens 2006 (RRC-06) att frigörandet av den digitala utdelningen i

⁷ KOM(2008) 800, se även ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådets möte den 12 december 2008.

⁸ Rådets (konkurrenskraft) dokument om huvudfrågor, mars 2009.

⁹ Förfarandena för tilldelning av radiofrekvenser bör vara objektiva, genomblickbara, icke-diskriminerande och proportionerliga för att undvika snedvridning av konkurrensen, särskilt på grund av ojämn spektrumtilldelning.

¹⁰ Kommissionens undersökning *A European approach to the digital dividend* av Analysys Mason, DotEcon och Hogan&Hartson, september 2009: http://ec.europa.eu/information_society/policy/comm/radio_spectrum/documents/studies/index_en.htm#digitaldividend2009

EU är en prioriterad fråga inom spektrumpolitiken.¹¹ Senare efterlyste kommissionen insatser vid ITU:s världskonferens om radiokommunikationer 2007 (WRC-07)¹² för att ge mobila tjänster samma status som sändningstjänster, ett mål som delvis nåddes.¹³ I november 2007 följde kommissionen upp detta med ett meddelande, där den lyfter fram behovet av en lämplig samordning på EU-nivå och möjliga sätt att åstadkomma detta.¹⁴

Tekniska förberedelser inom ramen för Europeiska post- och telesammanslutningen (CEPT)

I linje med EU:s politiska ram uppmanade kommissionen genom ett formellt mandat medlemsstaternas experter i CEPT att inkomma med tekniska synpunkter.¹⁵ I sitt svar till kommissionen angav CEPT de grundläggande tekniska aspekter som är nödvändiga för samexistensen av nät med låg/medelhög effekt för tvåvägskommunikation (t.ex. för trådlöst bredband) och traditionella sändningsnät med hög effekt inom den digitala utdelningens spektrum. Experternas synpunkter låg till grund för det vidare förberedande arbetet med den tekniska harmoniseringen av delbandet 790–862 MHz.

Kommissionens undersökning om socioekonomiska aspekter

För att sätta sig in i de sociala och ekonomiska effekterna av de potentiella användningsområdena för den digitala utdelningen i olika scenarier, genomförde kommissionen en omfattande undersökning för att analysera och utvärdera de olika sociala och ekonomiska aspekterna genom att tillämpa lämpliga ekonomiska modeller.¹⁶ Resultaten av undersökningen har varit ett viktigt bidrag till utarbetandet av de förslag som läggs fram i det här meddelandet.

Omfattande samråd

Kommissionen har genomfört samråd med en lång rad olika berörda intressenter. Samråden har utformats på olika sätt, bland annat har konsulter intervjuat intressenter, en formell utfrågning har genomförts för intressenterna, två särskilda seminarier har anordnats på medlemsstatsnivå, samråd har genomförts med gruppen för radiospektrumpolitik, och slutligen har ett offentligt samråd hållits om de föreliggande förslagen.¹⁷

2.2. En färdplan för EU som ett praktiskt steg framåt

I praktiska termer föreslås att den nödvändiga samordningen ska åstadkommas genom att man enas om en gemensam ”EU-färdplan” för att genomföra en uppsättning överenskomna åtgärder. Många av dessa åtgärder bör koncentreras på att ytterligare öka storleken och kvaliteten på den digitala utdelningen, utöver det som kan uppnås enskilt av medlemsstaterna. Dessutom måste planerna vara tillräckligt flexibla för att rymma nationella särdrag, med tanke

¹¹ Prioriteringar för EU:s spektrumpolitik inför övergången till digital teknik i samband med ITU:s kommande regionala radiokommunikationskonferens 2006 (RRC-06) (KOM(2005)461).

¹² ITU:s världskonferens om radiokommunikationer 2007 (WRC-07) (KOM(2007)371).

¹³ Flera av medlemsstaterna har använt en metod som gör att de kan utnyttja 790–862 MHz-bandet för mobila kommunikationstjänster innan den gemensamma fördelningen av sändningstjänster börjar tillämpas allmänt 2015.

¹⁴ KOM(2007)700.

¹⁵ Kommissionens mandat till CEPT om tekniska överväganden när det gäller harmoniseringsalternativ för den digitala utdelningen i Europeiska unionen.

¹⁶ Mer information finns på http://www.analysystemason.com/EC_digital_dividend_study.

¹⁷ En sammanfattning finns på http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomms/radio_spectrum/topics/reorg/pubcons_digdiv_200907/index_en.htm.

på de olika rättsliga bestämmelserna för marksändningar. Samtidigt bör färdplanen bidra till att främja en långsiktig samstämmighet mellan olika nationella tillvägagångssätt i syfte att stödja innovation, gynna konsumenterna, stärka den inre marknaden och öka EU:s konkurrenskraft.

2.3. Stöd från Europaparlamentet och rådet

En del av de viktiga val som måste göras när det gäller EU:s prioriteringar för den digitala utdelningen är främst av politisk karaktär. Därför är det viktigt att Europaparlamentet och rådet är fullständigt delaktiga, både i förberedelserna och i de centrala besluten om de strategiska delarna av färdplanen. Den digitala utdelningens spektrum utgör en stor möjlighet att införa en mer flexibel strategi för hanteringen av spektrumen. Förslagen i det här meddelandet kommer därför att utgöra ett viktigt bidrag till utarbetandet av ett strategiskt tillvägagångssätt för spektrumpolitiken.

Kommissionen kommer att grunda sina insatser på det framtida spektrumpolitiska programmet, såsom anges i det förslag till reform av den rättsliga ramen för elektroniska kommunikationer¹⁸ som beräknas antas under de kommande månaderna, för att säkra Europaparlamentets och rådets stöd för de viktigaste strategiska faktorerna i EU:s framtida färdplan för den digitala utdelningen.

2.4. Vägen framåt – kommissionens åtgärdsförslag

I kommissionens förslag som presenteras nedan görs en tydlig åtskillnad mellan de åtgärder som redan har ett starkt stöd och som måste vidtas omedelbart för att hantera de närmaste politiska målen för den ekonomiska tillväxten, för att överbrygga den digitala klyftan och staka ut tydliga ramar för medlemsstaterna inför övergången till digitala sändningar, och de åtgärder som behöver diskuteras och överenskommas med Europaparlamentet och rådet.

3. SNABBA ÅTGÄRDER FÖR ATT UTNYTTJA FÖRDELARNA

Två viktiga åtgärder bör vidtas omedelbart för att se till att den digitala utdelningen kan bidra effektivt och i rätt tid till EU:s ekonomiska återhämtningsinsatser och maximera konsumenternas fördelar. Målet är också att förhindra att det uppstår skillnader mellan medlemsstaterna, eftersom detta skulle hämma inrättandet av en gemensam marknad för tjänster och utrustning och de avsevärda stordriftsfördelar som detta innebär, utan att föregå de strategiska politiska beslut som Europaparlamentet och rådet ska fatta. Dessa viktiga åtgärder är ämnet för kommissionens rekommendation *Främja frigörandet av den digitala utdelningen i Europeiska unionen*.¹⁹

3.1. Fullständig nedsläckning av det analog tv-nätet senast 2012

Det strategiska beslutet att fasa ut de analoga sändningarna har redan fattats, men trots tidigare politiska åtaganden för EU:s måldatum 2012, är det fortfarande oklart när nedsläckningen i EU kommer att ske. Eftersom den digitala utdelningen kommer att bli fullt tillgänglig först efter nedsläckningen av de analoga sändningarna är det mycket viktigt att se till att denna process slutförs i tid i samtliga medlemsstater.

¹⁸ Artikel 8a.3 (provisorisk numrering) i förslaget till ändring av ramdirektivet.

¹⁹ Kommissionens rekommendation, som antas i anslutning till detta meddelande.

De medlemsstater som ännu inte har slutfört den digitala övergången uppmanas att förnya sitt åtagande till en verklig nedsläckning av de analoga tv-sändningarna genom att godta EU:s måldatum den 1 januari 2012, och slutföra alla nödvändiga förberedande åtgärder.

3.2. En referensram för en enhetlig öppning av delbandet 790–862 MHz för elektroniska kommunikationstjänster genom att anta harmoniserade tekniska användningsvillkor

Ett antal medlemsstater²⁰ kan redan, eller kommer inom kort att, besluta att öppna delbandet 790–862 MHz för elektroniska kommunikationstjänster. Med tanke på att medlemsstaterna nu är pressade att agera är det mycket viktigt att snabbt ta fram en referensram för ett samordnat tillvägagångssätt eftersom man annars skulle riskera en fragmentering av den inre marknaden och förlorade stordriftsfördelar.

I enlighet med radiospektrumbeslutet²¹ kommer kommissionen att lägga fram ett förslag till kommissionsbeslut för radiospektrumkommittén om den tekniska harmoniseringen av delbandet 790–862 MHz så att radiospektrumkommittén senast vid utgången av 2009 kan avge ett rättsligt yttrande. Medlemsstaterna skulle inte bli skyldiga att öppna delbandet för nya användningsområden förutom sändningar, men om och när en medlemsstat beslutar att göra så måste den följa de gemensamma tekniska parametrarna.

Detta är i linje med den ståndpunkt som gruppen för radiospektrumpolitik (RSPG) anger i sitt yttrande om den digitala utdelningen,²² där gruppen rekommenderar att kommissionen agerar snabbt för att stödja tillgängligheten för den övre delen av frekvensbandet i den digitala utdelningen (delbandet 790–862 MHz) på en neutral bas för elektroniska kommunikationstjänster. Gruppen råder vidare kommissionen att lägga fram sitt slutliga förslag om detta delband senast den 31 oktober 2009 så att intressenterna får tillräckligt med tid på sig för att planera investeringar och slutföra de nödvändiga tekniska förberedelserna innan den verkliga analoga nedsläckningen sker 2012.²³

Det är mycket viktigt att medlemsstaterna stöder rättsliga insatser för att harmonisera användningsvillkoren för delbandet 790–862 MHz och att de avstår från att vidta åtgärder som kan förhindra tillämpningen av de tekniska harmoniseringsåtgärder som planeras på EU-nivå.

De tekniska förberedelser som krävs för att göra delbandet tillgängligt bör inbegripa lämpliga bestämmelser för att undvika driftsavbrott i befintliga tjänster och utrustning.

²⁰ Vid sista räkningen: Österrike, Tjeckien, Finland, Frankrike, Tyskland, Spanien, Sverige, Nederländerna och Storbritannien.

²¹ Europaparlamentets och rådets beslut nr 676/2002/EG av den 7 mars 2002 om ett regelverk för radiospektrumpolitiken i Europeiska gemenskapen.

²² RSPG:s yttrande om den digitala utdelningen av den 18 september 2009. Se http://rspg.groups.eu.int/rspg_opinions/index_en.htm

²³ Det krävs bl.a. samordning för att frigöra delbandet när det gäller den nuvarande användningen av delbandet för sändningar med hög effekt samt beslut om fördelningen för att garantera lämpliga villkor som leder till innovativa användningsområden, t.ex. trådlöst bredband.

4. ÅTGÄRDER SOM KRÄVER STRATEGISKA BESLUT

Vissa åtgärder som är nödvändiga för att dra maximal nytta av den digitala utdelningen berör viktiga politiska snarare än tekniska val, vilket innebär att Europaparlamentet och rådet måste vara fullständigt delaktiga i arbetet med att staka ut den lämpliga strategiska inriktningen. Detta kan uppnås genom den ram som erbjuds genom det kommande spektrumpolitiska programmet, som även bör vara en integrerad del i den digitala dagordningen för Europa.²⁴

4.1. En gemensam EU-ståndpunkt för att skapa en effektivare gränsöverskridande samordning med tredjeländer

Den framtida användningen av UHF-bandet i tredjeländer som gränsar till EU är en ytterst viktig fråga eftersom detta kommer att påverka utnyttjandet av den digitala utdelningen i de medlemsstater som berörs av gränsöverskridande störningar. Även andra medlemsstater kommer att påverkas genom den dominoeffekt som uppstår. De åtgärder som vidtas av angränsande tredjeländer kommer även att inverka på möjligheterna till stordriftsfördelar och det utrymme för framtida innovativa tjänster som kan skapas i den vidare regionen.

Mot bakgrund av detta kommer den förestående världsradiokonferensen som ska hållas i början av 2012 att bli avgörande för att påverka tredjeländers framtida strategiska prioriteringar. Det är därför viktigt att medlemsstaterna engagerar sig i politiken för den digitala utdelningen på internationell nivå genom att anta en gemensam EU-ståndpunkt om centrala målsättningar.

Antagandet av en gemensam EU-ståndpunkt som stöds Europaparlamentet och rådet om centrala aspekter av den digitala utdelningen inför förhandlingarna vid världsradiokonferensen skulle avsevärt förbättra EU:s möjligheter att säkra stöd för sin inställning.

Dessutom kan kommissionen stödja medlemsstaterna i deras förhandlingar med tredjeländer på bilateral eller multilateral nivå.²⁵

4.2. Öppnande av delbandet 790–862 MHz för elektroniska kommunikationstjänster i hela EU

I kommissionens undersökning analyseras hur ekonomiska resultat och kostnader/fördelar varierar i en kombination av scenarier för tillgång och efterfrågan på spektrum²⁶ under en period på 15 år, med början 2012. Resultaten visar att om man öppnar del av den digitala utdelningen – delbandet 790–862 MHz – för trådlösa bredbandstjänster senast 2015, i samtliga medlemsstater och enligt gemensamma användningsvillkor, skulle detta skapa ett mervärde²⁷ jämförbart med individuella nationella initiativ på minst 17 miljarder euro och upp

²⁴ Se *Politiska riktlinjer för nästa kommission* av kommissionens ordförande José Manuel Barroso (2009) http://ec.europa.eu/commission_barroso/president/pdf/press_20090903_SV.pdf

²⁵ Se även RSPG:s yttrande *Spectrum issues at outer EU borders*, RSPG08-232, av den 19 juni 2008. http://rspg.ec.europa.eu/documents/documents/meeting/rspg16/rspg08232_finalopinion_outereuborders.pdf

²⁶ Tre scenarier för tillgång på spektrum och sex scenarier för efterfrågan på spektrum (med varierande prognoser för efterfrågan på sändningstjänster och trådlösa bredbandstjänster över tiden) jämfördes med ett referensscenario som utgjorde resultatet i avsaknad av samordning på EU-nivå.

²⁷ Inkrementellt avkastningsvärde (upplupet nuvarande nettovärde under 15 år).

till 44 miljarder euro beroende på utvecklingstakten för trådlösa bredbandstjänster inom detta delband.²⁸

I undersökningen fastställs därför att öppnandet av delbandet 790–862 MHz, vilket redan övervägs i flera medlemsstater, är det mest praktiska sättet för att dra omedelbar nytta av den digitala utdelningen. Det är också skälet till att kommissionen föreslår att en teknisk åtgärd snabbt ska vidtas för detta särskilda delband. Detta tekniska harmoniseringsbeslut kommer dock inte att leda till att medlemsstaterna tvingas dra tillbaka högeffektsändare eller öppna delbandet för elektroniska kommunikationstjänster, eftersom man måste ta hänsyn till de varierande situationerna för marksändningar i medlemsstaterna.

För att dra maximal nytta av harmoniseringen på EU-nivå skulle kommissionen kunna föreslå för Europaparlamentet och rådet att medlemsstaterna slutar använda delbandet 790–862 MHz för sändningstjänster med hög effekt och fullständigt genomför EU:s tekniska harmoniseringsbeslut senast ett visst datum som man ska enas om på EU-nivå.

En annan fördel med att fastställa en tidsgräns för öppnandet av delbandet för nya tjänster är att man på så vis undviker en situation där medlemsstaterna inte har ”städat” delbandet på sändningar som på grund av gränsöverskridande störningar hindrar en effektiv utveckling av nya tjänster i andra band, vilket i sin tur leder till att man inte kan skapa full täckning för trådlösa bredbandstillämpningar.

4.3. En miniminivå av spektrumeffektivitet för det framtida utnyttjandet av den digitala utdelningen

Spektrumet i den digitala utdelningen är en knapp och värdefull offentlig resurs som fyller kulturella, ekonomiska och sociala behov. Det är därför viktigt att alla potentiella användare stimuleras att se till att det fungerar effektivt. Men det är också viktigt att tänka på att detta kan medföra ytterligare kostnader för investeringar i effektiva tekniker. Denna process kan underlättas avsevärt om man enas om en miniminivå för den effektiva användningen av spektrum som alla användare av den digitala utdelningen ska uppnå.

Gemensamma minimikrav för effektivt utnyttjande av den digitala utdelningen för alla tillämpningar kan antas på EU-nivå för att säkra att den digitala utdelningen utnyttjas på bästa möjliga sätt och för att inrätta en enhetlig ram för specifika tekniska åtgärder för spektrumeffektivitet.

I tider av allvarliga ekonomiska begränsningar kommer det att krävas ett tydligt politiskt åtagande och en tydlig genomförandeplan för att nå detta mål och övertyga alla berörda parter om den gemensamma fördelen med ett sådant initiativ.

5. FRAMTIDSUTSIKTER: YTTERLIGARE FÖRBÄTTRINGAR I UTNYTTJANDET AV DEN DIGITALA UTDELNINGEN

Den digitala utdelningen är i ständig utveckling och hanteringen av den är därför en ”dynamisk” process – utvecklingen av teknik, tjänster, marknadsefterfrågan och samhällskrav

²⁸ Dessa siffror utgör en del av det uppskattade inkrementella värdet av samordnade EU-åtgärder i hela spektrumet för den digitala utdelningen – för sändningar och trådlöst bredband – som avses i punkt 1. Närmare uppgifter lämnas i punkt 5.4 i konsekvensanalysen.

innebär att de åtgärder som fastställs i färdplanen utvecklas parallellt med detta. Förutom de angelägna och strategiska åtgärder som anges ovan finns det även mer långsiktiga initiativ som kan leda till ytterligare öknings av den digitala utdelningens potentiella omfattning och användningsområden på lång sikt. Den ytterligare kapacitet som på så vis kan åstadkommas skulle ge EU möjlighet att möta framtida utmaningar, t.ex. en plötslig ökad efterfrågan på spektrum för nya, och per definition, oförutsedda tillämpningar. Planeringscykeln för spektrumen är lång, vilket innebär att man måste enas om sådana initiativ i god tid innan de ger effekt (vanligen 5–10 år i förväg), och föregås av en lämplig konsekvensanalys samt en analys av deras potentiella inverkan på konkurrenskraften.

I sin undersökning lyfter kommissionen bland annat fram följande initiativ som de mest lovande:

- (1) **Främja samarbete mellan medlemsstaterna så att de gemensamt tar fram utvecklingsplaner för framtida sändningsnät (t.ex. migration till MPEG-4 eller DVB-T2).** EU-samarbetet kan inriktas på att fastställa måldatum för övergången till mer spektrumeffektiva standarder för näten och på att ta fram gemensamma riktlinjer för genomförandet.
- (2) **Kräva att alla digitala tv-mottagare som säljs i EU efter ett visst datum (ännu ej fastställt) är utformade för att fungera med den nya generationens kompressionsstandard för digitala sändningar, t.ex. standarden H264/MPEG-4 AVC.** Denna utrustning måste även vara ”omvänt kompatibel” med äldre standarder för att garantera fortsatt mottagning av sändningar genom att använda befintliga standarder. En sådan ambitiös åtgärd, som Frankrike var först med och som nu planeras i Spanien, skulle bidra till att skapa en kritisk massa av högpresterande tv-utrustning i EU och påskynda utvecklingen av relaterade nätinfrastukturer.
- (3) **Fastställa en minimistandard för tv-mottagares förmåga att motstå störningar (”immunitet” mot störningar).** Tillverkare och operatörer av utrustningar har sedan en tid tillbaka arbetat med att se till att elektroniska kommunikationsterminaler och tv-mottagare inte stör varandra. De tekniska parametrar som styr användningen av en del av UHF-bandet för trådlösa kommunikationer kommer att förhindra skadliga störningar av tv-signaler, och en minimistandard för mottagarnas motståndsförmåga mot eventuella störningar kommer att garantera en bättre kvalitet på mottagningen för konsumenterna, samtidigt som man minskar kostnaderna för de eventuella åtgärder för störningsskydd som kan krävas för utrustning som drivs i närliggande frekvensband.
- (4) **Överväga en bredare utveckling av SFN (Single Frequency Network).** Dessa nät är avsevärt mer spektrumeffektiva eftersom de kan täcka större geografiska områden utan att bärvågsfrekvenserna ändras, men deras verkliga prestanda måste fortfarande testas i praktiken. Medlemsstaterna skulle kunna uppmanas att utbyta erfarenheter om utvecklingen av SFN med stöd av radiospektrumkommittén för att samla in och analysera informationen.
- (5) **Stödja forskning om ”frekvensrörliga” mobila kommunikationssystem.** Utvecklingen av sådana system skulle kräva betydande investeringar eftersom det är svårt för enskilda tillverkare att utveckla dem på egen hand, men de skulle troligen gå att utveckla genom samarbete, eventuellt med gemenskapsmedel.
- (6) **Garantera kontinuiteten för trådlösa mikrofoner och liknande tillämpningar genom att fastställa framtida harmoniserade frekvenser.** Målet skulle vara att enas

om den bästa strategin för att garantera en effektiv ”migrationsväg” för befintliga användare och tillverkare av utrustning som använder respektive frekvensband, och skulle kunna omfatta ytterligare tekniskt arbete av CEPT²⁹ enligt ett mandat från kommissionen.

- (7) **Anta en gemensam ståndpunkt om den potentiella användningen av frekvensluckor som en möjlig digital utdelning.** Medlemsstaterna skulle kunna uppmanas att samarbeta med kommissionen för att undersöka möjligheterna att öppna frekvensluckor (”vita fläckar”) eller interfolierat oanvänt spektrum mellan sändningarnas täckningsområden, för användning av kognitiv radioutrustning³⁰ på grundval av en gemensam uppsättning tekniska krav i EU.

6. SLUTSATS

Kommissionen uppmanar Europaparlamentet och rådet att inkomma med synpunkter på dessa politiska förslag om ett samordnat tillvägagångssätt för den digitala utdelningen. Efter att i vederbörlig ordning ha beaktat synpunkterna från de båda institutionerna har kommissionen för avsikt att integrera aspekter av förslagen i de allmänna åtgärdsprogrammen på spektrumområdet som ska läggas fram för antagande av Europaparlamentet och rådet under 2010.

Dessutom kommer kommissionen att så snabbt som möjligt lägga fram sitt förslag om den tekniska harmoniseringen av delbandet 790–862 MHz för elektroniska kommunikationstjänster inför radiospektrumkommittén så att den kan avge ett yttrande i regleringsfrågorna.

Avslutningsvis kommer även medlemsstaterna att uppmanas att i mitten av 2010 rapportera till kommissionen om sina framsteg med att inom fastställd tid släcka ned de analoga sändningarna.

²⁹ Europeiska post- och telesammanslutningen.

³⁰ Genom kognitiva radiotekniker kan radioutrustning identifiera frekvenser som inte är upptagna av en primär-användare vid en given tidpunkt, och utnyttja dessa frekvenser tillfälligt.